

ویژگی‌های شخصیتی منابع پنهان

دکتر حمید رضا نادری

علی فضل الله پور

۱۳۹۹

سرشناسه	:	فضل الله پور، علی، ۱۳۵۸-
عنوان و نام پدیدآور	:	ویژگی‌های شخصیتی منابع پنهان / حمیدرضا نادى، علی فضل‌الله پور؛ ویراستار علمى یونس خزلى؛
ویراستار ادبی	:	جواد یعقوبی
ناظر ویراستار	:	یونس خزلى.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشکده علوم و فنون فارابى، انتشارات، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهرى	:	۱۶۸ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۰۲۸۸۶-۶
وضعیت فهرست نویسى	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۶۵.
شناسه افزوده	:	نادى، حمیدرضا، ۱۳۵۳-
شناسه افزوده	:	خزلى، یونس، ۱۳۵۶ - ویراستار
شناسه افزوده	:	Khezeli, Younes
شناسه افزوده	:	دانشکده علوم و فنون فارابى. انتشارات
رده بندى کنگره	:	BF۶۹۸/۵
رده بندى دیوبى	:	۱۵۵/۲۸

نام کتاب: ویژگی‌های شخصیتی مسلوب مرم پنهان
نگارندگان: دکتر حمید رضا نادى، علی فضل‌الله پور

ویراستار علمى: یونس خزلى

ویراستار ادبى: جواد یعقوبی

ناظر ویراستار: یونس خزلى

صفحه‌آرا و تنظیم: جواد یعقوبی

طراح جلد: محمد سمائى

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ ریال

نوبت و تاریخ چاپ: اول - ۱۳۹۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۲۸-۸۶-۶

شمارگان: ۱۰۰ جلد

❖ کلیه حقوق اعم از چاپ، تکثیر و نسخه بردارى برائى ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

تلفن ناشر: ۲۹۹۴۲۶۵۸ صندوق پستى: ۴۵۷۳-۱۹۳۹۵

Entesharatefarabiun@gmail.com

پیشگفتار.....	۱
فصل اول.....	۱
شخصیت؛ ویژگی‌ها؛ دیدگاه‌ها.....	۱
بخش اول: 'شخصیت؛ ویژگی‌ها؛ محیط؛ ساختار و نظریات.....	۱
مقدمه.....	۱
مفهوم شناسی شخصیت:.....	۴
ویژگی‌های شخصی:.....	۷
ضرورت و فایده مطالعه ر. س. س. شخصیت:.....	۷
عوامل به وجود آورنده شخصیت:.....	۸
هورمون‌ها و شخصیت:.....	۱۰
محیط:.....	۱۱
ساختار شخصیت:.....	۱۲
ساختار شخصیت انسان از نظر فروید:.....	۱۲
ساختار شخصیت از نظر یونگ:.....	۱۴
ساختار شخصیت از نظر آدلر:.....	۱۶
ساختار شخصیت از نظر اریکسون:.....	۱۸
ساختار شخصیت از نظر فروم:.....	۱۹
ساختار شخصیت از نظر گوردون آلپورت:.....	۲۰
ساختار شخصیت از نظر مزلو:.....	۲۲
نظریه کاتل درباره شخصیت:.....	۲۳
نظریه‌های شخصیت:.....	۲۶
نظریه یادگیری:.....	۲۷
توان رفتاری:.....	۲۷
انتظار:.....	۲۸
ارزش تقویت:.....	۲۸
موقعیت روان شناختی:.....	۲۹

۳۰	ازادی حرکت:
۳۱	سطح هدف کمینه:
۳۳	بخش دوم: شخصیت؛ رویکردها، شکل‌گیری، فرهنگ، تیپ‌شناسی
۳۳	رویکردها در نظریه‌های رسمی:
۳۳	رویکرد روانکاوی:
۳۳	رویکرد تیپ‌شناسی:
۳۳	رویکرد رفتاری:
۳۴	رویکرد یادگیری اجتماعی:
۳۴	رویکرد تحلیل عاملی:
۳۴	رویکرد شناختی:
۳۴	رویکرد انسان‌گرایی:
۳۵	رویکرد حیطه محدود:
۳۵	وجوه اشتراک و افتراق نظریه‌های شخصیت:
۳۶	تئوری‌های نیازهای گانه افراد:
۳۶	معادله مشخصات:
۳۷	شکل‌گیری شخصیت:
۳۹	تغییر پذیری شخصیت:
۳۹	نظریه رسمی در برابر نظریه‌های شخصی:
۴۰	فرهنگ و شخصیت:
۴۱	تأثیر فرهنگ روی شخصیت:
۴۱	تأثیر شخصیت بر فرهنگ:
۴۲	تغییر فرهنگ و شخصیت:
۴۲	فرهنگ، تعلیم و تربیت و شخصیت:
۴۳	تیپ‌شناسی:
۴۵	وضعیت موجود رویکرد روان‌شناسی زیستی:
۴۵	تئوری صفات:
۴۸	شخصیت ماکیاولی:
۴۸	ویژگی‌های شخصیت ماکیاولی:
۵۰	علت‌های پدید آمدن شخصیت ماکیاولی:
۵۰	پیش‌گیری از پدید آمدن شخصیت ماکیاولی:
۵۰	تأثیر شخصیت بر حیطه شغلی:
۵۰	آگاهی از ذهنیات فردی:

۵۱	درون گرا یا برون گرا:
۵۲	کلی گرا و جزئی گرا:
۵۲	تحلیل گرا یا راه گشا:
۵۳	سازماندهی زندگی فردی:
۵۴	روابط:
۵۴	مروری بر تاریخچه مدل پنج عاملی آزمون شخصیت نئو (پنج عامل بزرگ شخصیتی):
۵۷	شاخصهای اصلی شخصیت پرسشنامه نئو به همراه مقیاس های آنها:
۵۷	عصبیت یا شاخص هیجان:
۵۹	مقیاس های عصبیت یا هیجانی:
۶۱	برون گرایی (فعالیت):
۶۲	مقیاس های برون گرایی:
۶۴	باز ردن، گشونگی (روشنفکری):
۶۵	مقیاس های برون:
۶۸	توافق (هم بازی):
۶۹	مقیاس های نئو:
۷۰	وجدانی بودن (وصیه شناسی):
۷۱	مقیاس های وجدانی بودن:
۷۳	مشخصات کلی شخصیت سالم:
۷۶	بخش سوم: شخصیت از دیدگاه اسلام قرن
۷۶	مفهوم شخصیت:
۷۷	نیت:
۷۷	خلق و خوی:
۷۷	حاجت و نیاز:
۷۷	مذهب و طریق:
۷۷	هیئت و ساخت:
۷۸	مراحل رشد شخصیت:
۸۰	نقش وراثت و محیط در دیدگاه اسلام:
۸۱	اصل تضاد روانی در شخصیت:
۸۲	تعادل شخصیت:
۸۳	انواع تیپ های شخصیتی در قرآن:
۸۴	مؤمنان:
۸۵	کافران:
۸۵	منافقان:
۸۶	شخصیت بهنجار و سلامت روانی:

۸۸	تفکر تساوی گونه و قطعیت گرایی در سلامت روانی و تکرار جرم:
۹۰	نکته ای جالب از فرهنگ دینی:
۹۱	زبان بدن:
۹۳	زبان بدن در حال دست دادن:
۹۳	دست به کمر ایستادن:
۹۳	دست به سینه شدن:
۹۴	پا روی پا انداختن:
۹۴	لمس لب:
۹۵	لمس کردن چانه:
۹۵	لمس کردن چشم:
۹۵	لمس کردن گوش:
۹۶	تکیه دادن به چیز:
۹۶	دایره ساختن دست:
۹۶	تکنیک حرکات:
۹۶	مکان نشستن:
۹۷	امتداد جهت پاها:
۹۷	دست زیر چانه:
۹۸	تکان دادن سر:
۹۹	فصل دوم
۹۹	اطلاعات و جمع آوری اطلاعات
۹۹	حفاظت اطلاعات:
۹۹	اطلاعات و اطلاعات انسانی:
۱۰۰	عملیات جمع آوری:
۱۰۰	جمع آوری اخبار:
۱۰۰	جمع آوری اطلاعات:
۱۰۱	جمع آوری پنهان منابع انسانی:
۱۰۱	جمع آوری پنهان:
۱۰۲	جمع آوری پنهانی اطلاعات:
۱۰۲	جمع آوری های پنهان:
۱۰۳	روش های جمع آوری اخبار:

۱۰۳	روش جمع آوری آشکار:
۱۰۴	روش جمع آوری پنهان:
۱۰۴	مزایا و عطل برتری منبع پنهان بر سایر ابزار:
۱۰۴	۱- حضور در عمق هدف:
۱۰۵	۲- داشتن قابلیت های ویژه:
۱۰۵	۳- امکان استفاده فراوان از منبع پنهان انسانی در هدف:
۱۰۵	۴- امکان به کار گیری و کار گذاشتن ابزار فنی توسط منبع پنهان انسانی:
۱۰۶	۵- توانایی دست یابی به برنامه ها و دیدگاه های موجود در هدف:
۱۰۶	۶- امکان استفاده طولانی مدت:
۱۰۶	۷- اختلاط بالا برای جمع آوری:
۱۰۶	۸- رشد داشتن:
۱۰۷	۹- همند بودن:
۱۰۷	۱۰- محدودیت حجم:
۱۰۷	۱۱- خطر کمتر:
۱۰۷	۱۲- انگیزه برای کار:
۱۰۸	۱۳- می تواند اطرافات ناقص را تکمیل کند:
۱۰۸	۱۴- توانایی تجزیه و تحلیل:
۱۰۸	۱۵- از نظر هزینه به صرفه تر است:

فصل سوم ۱۰۹

شخصیت و منابع انسانی در جمع آوری اطلاعات .. ۱۰۹

۱۰۹	شخصیت:
۱۱۱	اهمیت ویژگی های شخصیتی منبع پنهان:
۱۱۲	ویژگی های شخصیتی منابع پنهان:
۱۱۲	انگیزش:
۱۱۴	هوش:
۱۱۵	مشخصات کلی یک منبع پنهان خوب:
۱۱۵	ارتباط اطلاعاتی و منبع پنهان:
۱۲۰	راهکارهای روان شناختی در ارتباط موثر با منبع پنهان:
۱۲۴	بهره وری در شبکه های خبری:
	عوامل موثر در بهره وری شبکه جمع آوری پنهان: (در این راستا در نظر گرفتن ملاحظات زیر در شبکه جمع آوری پنهان در تحقق بهره وری ضرورت دارد)
۱۲۴	اهداف تحقیق:
۱۲۷	

فصل چهارم ۱۲۹

پیشگفتار

با پیشرفت و توسعه روزافزون علوم و فن‌آوری توسط بیش‌تر کشورهای مختلف که در پی کسب جدیدترین و روزآمدترین علوم و فنون در حوزه‌های مختلف و ازجمله حوزه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات هستند، آن‌ها برای رسیدن به اهداف و مقاصد خود نیازمند بهره‌برداری حداکثری از این حوزه می‌باشند، ولی باوجوداین، هنوز هم منابع پنهان انسانی کارآزموده و متخصص در حوزه‌های جمع‌آوری اخبار و اطلاعات، به‌عنوان ارزشمندترین سرمایه‌ها محسوب می‌شوند. ازاین‌رو چگونگی انتخاب، آموزش، هدایت، حفاظت و نگهداشت منابع خبری در زمان کنونی، متفاوت از گذشته بوده و همگام با پیشرفت در حوزه‌های مختلف، نیاز به گزینش و آموزش افرادی که استعداد بالقوه برای این کار دارند، متفاوت است.

با توجه به نیاز سازمان‌های اطلاعاتی به اشراف اطلاعاتی بر حوزه‌های استحقاقی، لزوم راه‌اندازی شبکه جمع‌آوری، جذب و به‌کارگیری منابع خبری کارآمد و بالنگیزه جدی احساس می‌شود. نقش «حیگاه» منبع پنهان انسانی و اصول روان‌شناسی در این حوزه، بسیار مؤثر بوده و توانایی‌ها، استعدادها و خصوصیات انسانی در این کار و نتایج آن تأثیر مستقیم دارد.

منبع پنهان انسانی به دلیل هوشمندی، توان بالا، امکان حضور در عمق هدف، بهره‌دهی طولانی‌مدت، برخورداری از قابلیت‌های ویژه، توان تجزیه و تحلیل و به‌صرفه بودن به‌عنوان یک ابزار برتر و ویژه در جمع‌آوری اطلاعات می‌تواند، نقش مؤثری را در تأمین نیازمندی‌های سازمان حفاظت اطلاعات ایفا کند. ارتباط مؤثر و بهره‌گیری مناسب از منابع پنهان مستلزم شناخت کافی از منابع است.

ویژگی‌های شخصیتی متناسب با امور جمع‌آوری از جمله تعامل مؤثر در کارآمدی منابع انسانی بوده و بی‌شک شخصیت منابع در عملکرد آنها در امور جمع‌آوری بسیار اثر گذار است و از طرفی آگاهی از ویژگی‌های شخصیتی منابع پنهان سهم زیادی در هدایت، آموزش، تشویق، ارزیابی و کنترل منابع پنهان به‌صورت اصولی و صحیح دارد.

قطعاً هنگامی که از شخصیت سخن می‌گوییم به چیزی بیش از آن اشاره داریم. منظور ما به‌حساب آوردن ویژگی‌های متعدد فرد، کلیت یا مجموعه خصوصیات گوناگون است که از صفات جسمانی سطحی فراتر می‌روند این واژه تعداد زیادی از خصوصیات ذهنی،

اجتماعی و هیجانی را در برمی‌گیرد خصوصیتی که ممکن است نتوانیم مستقیماً آن‌ها را ببینیم و فرد شاید سعی کند آن‌ها را از ما مخفی کند یا شاید ما از دیگران مخفی کنیم این کتاب در هفت فصل تدوین شده است، آنچه در این کتاب مطالعه خواهید کرد مفهوم شخصیت، ویژگی‌های شخصیتی، ضرورت و فایده مطالعه روانشناسی شخصیت، عوامل به وجود آورنده شخصیت، ساختار شخصیت و نظریه‌های مختلف در فصل اول با عنوان: شخصیت؛ ویژگی‌ها؛ محیط؛ ساختار و نظریات. انواع رویکردها در نظریه‌های رسمی، وجوه اشتراک و افتراق شخصیت، ویژگی‌های شخصیت ماکیاولی، تاثیر شخصیت بر حیطه شخصی، مروری بر تاریخچه مدل پنج عاملی آزمون شخصیت نئو (پنج عامل بزرگ شخصیتی). توضیح پنج شاخص اصلی شخصیت پرسشنامه نئو به همراه مقیاس‌های آن و مشخصات کلی شخصیت. مالم در فصل دوم با عنوان: شخصیت؛ رویکردها، شکل‌گیری، فرهنگ، تیپ‌شناسی، نقش راثت و محیط در دیدگاه اسلام، انواع تیپ‌های شخصیتی در قرآن، شخصیت بهنجار و سلامت روانی، تفکر تساوی گونه و قطعیت‌گرایی در سلامت روانی و تکرار جرم، و زبان بدن در تحلیل سوم با عنوان: شخصیت از دیدگاه اسلام و قرآن. تعاریف اطلاعات، حفاظت اطلاعات، عملیات جمع‌آوری و جمع‌آوری آشکار و پنهان، اصول جمع‌آوری پنهان، عوامل موثر در جمع‌آوری و موثر و مثبت در شبکه جمع‌آوری، علل برتری منبع پنهان بر سایر ابزار، مزایای استفاده از منبع پنهان انسانی، مشخصات کلی یک منبع پنهان خوب در فصل چهارم با عنوان: اطلاعات و جمع‌آوری اطلاعات. اهمیت ویژگی‌های شخصیتی منبع پنهان و ویژگی‌های شخصیتی منابع پنهان، ارتباط اطلاعاتی و منبع پنهان، راهکارهای روان‌شناختی در ارتباط موثر با منبع پنهان و برخی از ملاحظات مربوط به شبکه جمع‌آوری پنهان در فصل پنجم با عنوان: شخصیت و منابع انسانی در جمع‌آوری اطلاعات. فصل ششم: ویژگی‌های شخصیتی مطلوب منابع پنهان از منظر صاحب‌نظران. در فصل هفتم نتیجه‌گیری می‌شود که نوع شخصیت منابع پنهان در همکاری مطلوب آن‌ها در شبکه خبری موثر است. می‌بایست در شبکه خبری به ویژگی‌های شخصیتی مطلوب منابع خبری توجه گردد. روحیات و شخصیت روان رنجوری برای بکارگیری منابع پنهان در شبکه خبری مضر و غیر مفید است و برای بکارگیری منابع پنهان مناسب نیستند و شبکه خبری را به انحراف می‌برند و احتمال خبر سازی و گمراه کردن شبکه خبری وجود دارد. ویژگی وظیفه‌شناسی منابع پنهان جایگاه بالایی دارد